

**Кайбыч муниципаль району Эбрар Сэгыйди
исемендәге Кошман гомуми төп белем
мәктәбе укытучысы Хәмидуллина Мәдинә
Сәлимхан кызы**

**Тема: Шифалы
үләннәр**

* Шифалы үләннәр

* Урманнарда

* Болынарда

* Ташларда

*** Исе́ме сәер булса да
Аны бик хөрмәтлиләр:
Киселсә дә, канаса да,
Иң әйбәт дару диләр.**

*** Бака яфрагы ягъни
русча подорожник**

*** Бу үлэндә
микробларны
үтерүче мөтдә бар.
Корт чаккан
жирләргә согы бик
файдалы. Медицина
өлкәсендә яфрагы
кулланыла.**

- * Нечкә яшел сабакта,
- * Юл буенда, шар үскән.
- * Кай арада җил искән?
- * Ак шар очкан да киткән.

- * Тузганакның тамыры бик
файдалы. Йокысызлыктан
интеккәндә, аппетит булмаганда,
ашказаны авыртканда кулланыла.
Чөчкәсеннән кышкылыкка варенье
ясыйлар.

- *Без танийбыз дус-ишне,
- *Кара, нинди хуш исле!
- *Тагып йөрерлек түшкә...
- *Бу бит - зәңгәр ..... мәтрүшкә.

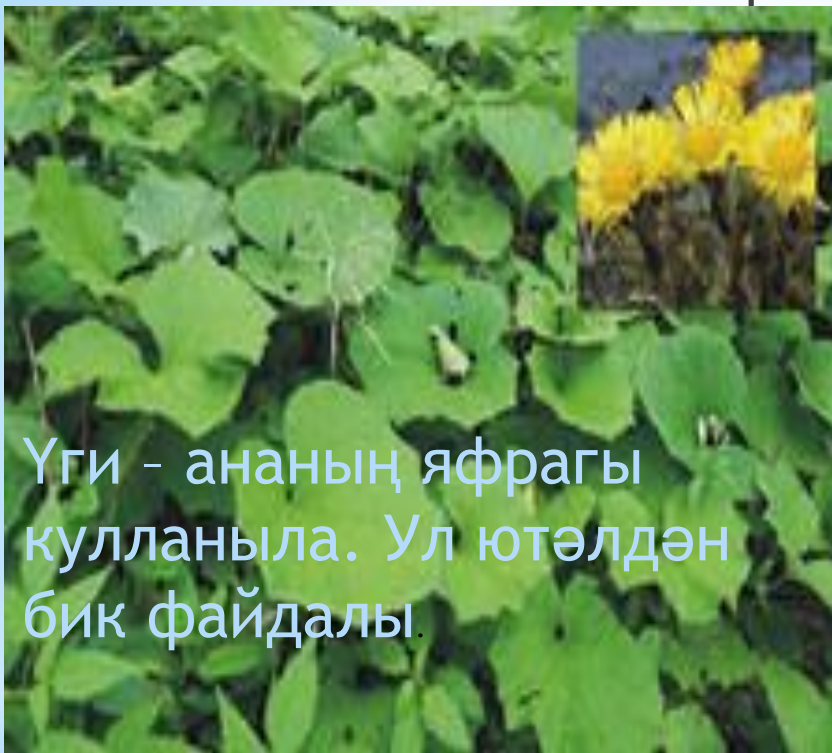
* Мәтрүшкә салкын тигәннән кулланыла. Чәчәге дә, яфрагы да бик файдалы.

* Мәтрүшкәнең була тагын сарысы.

* Алтмыш төрле авыруга:
Эчәк, тамак,
бавырларга,
Нервларга дәва -
шул.

*Ә менә монысы үги - ана яфрагы.

Үги - ананың яфрагы
кулланыла. Ул ютәлдән
бик файдалы.

**Исеменә туры килә жисеме дә -
Аскы ягы ефәк кебек, ә өскесе -
салкын кар кебек.**

- * Сары төсе - бал кебек,
- * Ак чуклары - кар кебек
- * Әллә ничә авыруга
- * Файдасы бар, эч белеп

- * Ромашка авыртуны баса, ютәлдән бик файдалы, тамак авыртканда, тамакны да чайкасаң, бик файдасы тия. Аның чөчкәләре кулланыла.

***“Агулы
үсемлекләр”**

* Волчий ягоды

* Бу үсемлек - Бүре
жиләге. Жимешләре
кызыл төстә, кызыктырып
тора. Бик агулы.

* Белена-Тилебэрэн орлыгы

* Бу үсемлек - Тилебэрэн орлыгы. Аның орлыклары мэк орлыгына охшаган. Кешене тилертә.

*** Бу үсемлек - Карга күзе. Дүрт
яфрак һәм уртасында кара
бер жимеш. Ашарга ярамай,
агулы.**

* Борщевик-Балтырган

- * Бу үсемлек - Балтырган. Аның суы кешенең тәнеңә тисә, пешерә. Димәк балалар, үсемлекләрне яхшы белмичә, теләсә кайсын жыярга ярамый

*Үсемлекләрнең яфраклары, чәчкәләре, тамыры гына түгел, җимешләре дә файдалы икән. Нинди үсемлекләр икән алар?

Бу - балан. Ул ашказаны авыртканда, кан туктату өчен дә кулланыла.

* Бу - миләш. Ул баш авыртканда кулланыла.

* Бу - кура жыләге. Ул салкын тигәннән бик файдалы. Температураны төшерү чарасы.

* Бу- гөлжүмеш. Ул хәл булмаганда, витамин буларак кулланыла.

* Кара карлыган. Ул хәтер начар булганда,
тын юлларына салкын тигәндә бик файдалы.

* Кызыл карлыган

Укучылар! Табигатьне саклыйк һәм аннан дөрөс файдаланык